

Část II.

ÍRÁNEM

(03. 11. 2011 - 30. 11. 2011)

Kapitola 4.

NEJLEPŠÍ KÁMOŠI

Probuzení v městě Doğubayazit je jako probouzení z narkózy. Tisíce linoucích se hlasů všude kolem venku a všechny jsou nesrozumitelné. Sem tam do ucha přistane slovo, které poznávám, tak si můžu akorát tipnout, o čem se kdo baví.

Dám si rychlou sprchu, abych v té Asii voněl.

Po snídani na obrubníku vyrazíme na hlavní silnici k východu, směrem kde Ararat s bílou čepicí pyšně ční nad okolím. Snažíme se chvíli stopovat u cesty, ale jak vidím pohledy řidičů jedoucích k Íránu, moc nám šanci nedávám. K tomu jsem si rozšlápnul přezku od bederního pásu na krosně, když jsem ji měl položenou na zemi a rval do ní bundu. Chůzí pokračujeme po silnici k Íránu. Autobus, který jezdí několikrát denně na hranice a zpátky, u nás zastaví.

„Írán?“ ptá se řidič.

„Evet.“

Řidič ukazuje spoustu prstů, čímž chce vyjádřit cenu. Na jeho ruce odpovídáme gestem kroucení hlavy, že ne. K tomu přidáme ještě znak rukou „stopujeme“. To vše zakončíme úsměvem a poděkováním.

Autobus se od nás vzdálí a po sto metrech zastaví a nabírá další lidi. My jej krok po kroku docházíme. Řidič se na nás podívá a zase ukazuje prsty, tentokrát o něco méně. Opakuje se předešlá událost s kroucením hlavy, rukou a úsměvem.

Popojel o dalších sto metrů k malé uličce a opět nabírá lidi s pytli a vaky sloužícími jako zavazadla. Cestou k autobusu se snažíme stopnout projíždějící auta, beznadějně. Opět dojdeme k autobusu. Muž za volantem se na nás podívá a dojde mu, že to myslíme s tím stopem vážně. Má polovinu míst volných a je na konci města. Ukazuje, že máme nastoupit a peníze ať neřešíme. Moc děkujeme.

Za necelou hodinu jsme na hranici ve frontě mezi tureckými a iránskými obyvateli, tlačícími se do Perské říše. Na celnici nás ani moc neřeší. Kontrolují víza, ptají se na důležité informace, především důvod návštěvy, a pak mávnou rukou, ať jdeme a jsme vítáni na jejich písečku. Zato ostatní, především Íránce, kontrolují a přehrabují jim kufry či pytle, zda do země nepřeváží alkohol nebo jiné zboží, které iránská vláda zakazuje a liberálnější Turecko povoluje.

Chvíli se rozkoukáváme na hranici a tradičně pokuřujeme. Je to už takový náš zvyk, po zdárném přechodu hranice. Na turecké i iránské straně čeká na proclení nekonečná řada kamiónů. Je to brána do střední Asie. Spoj mezi civilizacemi a obchodem. Jsem na konci toho pomyslného mostu a směřuji do nitra Asie. Bohužel, ani teď mi to nedochází. Víím, že tu jsem, že zde stojím a dýchám ten asijský vzduch, ale nezdá se mi, že bych na kůži nějak pocítil orient. Típnu vajgl o podrážku a vydáváme se k nejbližšímu městu – Bazarjan (Bazardžán).

V Bazarjanu měníme 100 \$ na iránské riály. Jsme milionáři! Jdeme se najíst do typického iránského pohostinství. Dáváme si jehněčí špíz a chléb – *nan*. S tímhle jídelníčkem se zde budeme často setkávat, z čehož Renča radost nemá. Se šátkem na hlavě a dost aromatickým ovčím masem pro ni začínají krušné chvílky. I nadále zůstáváme jako sourozenci. Renča je má *bozork chahar* – velká sestra.

Dnes se ještě chceme vymotat z tohoto města, tak zkusíme stopovat kamióny, jelikož jich od hranic plují mraky. Nakonec se nám podaří zastavit jednoho Turka jedoucího do Teheránu. Řidič tiráku Bilal je padesátník oblečený do šustáků a celkem zamračený, plešatý a malý muž. Takový trošku brumla. Nemyslí to ovšem zle a snaží se být co nejvíce příjemný.

Nastává tma a hned první noc zatmíváme. Jedeme po hlavní silnici, když v tom skočí Bilalovi do cesty nějaký muž. Řidič má co dělat, aby ho pod tunami plechu nerozdrobil na kusy. Vůbec nemám ponětí, co se to děje. Proč nám do prdele někdo skáče pod auto?! Vtom se chlap vynoří za předním sklem, drží se stěračů a čumí na mě. Bilal po několika metrech zastaví a začíná mu nadávat, že ho mohl přejet. Za chvílku se kolem kamionu seběhne spousta lidí a nabízí řidiči benzín k odkupu. Začínám chápat situaci. Není to přepadení, ale trošku svéráznější prodejci benzínu. Jeden odvážný za-

stavuje kamiony skokem před kabinu a pak se řidičům snaží prodat benzín. Bilal si tedy koupí pár kanystrů, nasedne, jemně zakleje, zabručí a odjíždí dál. Dozvídáme se, že Bilal má v tandemu kolegu Ihmana a někde na parkovišti u motorestu budou nocovat. Můžeme přespát s nimi.

Večeříme po kamiónsku. Ihman s Bilalem připravují na večeri lečo u provizorní kuchyně, která se nachází uprostřed návěsu pod železnou konstrukcí. Příhrádka velikosti truhly, kde vozí nádobí, plynovou bombu, samovar, jídlo a prostředky na mytí. Po jídle si dáváme čaj připravený na samovaru. K čaji Ihman vytahuje láhev turecké vodky, jež chutná jako hašlerky, a aby nebyla tak silná, ředí ji vodou. První den ve státě se zákazem alkoholu a už jej porušujeme. Ihman se chlubí, že se dá láhev alkoholu převézt přes hranice za úplatek 350 dolarů. Převezl dvě flašky, se kterými mu s radostí pomáháme. Buďto kecá, nebo jsou to nejdražší panáky, co jsem kdy pil.

Kluci se začínají škádlit, dohadovat a objímat. Povídají, že jsou nejlepší kámoši a jezdí spolu asi osm let po Asii. Rozvyprávějí se o svých příbězích v Rusku, Íránu, Turkmenistánu a jiných zemích. Ihman se s Renčou pokouší bavit rusky. Bilal už je značně vytížen. Trošku mu to nesedlo a jde si odplivnout litr do trávy, asi tři metry od nás.

Navrhuje, že už bychom mohli jít spát a všichni jsou pro. Já mám spát v jednom kamionu se „sestrou“, v druhém mají spát dva nejlepší kámoši, kteří se pořád drží za ramena. Bilal se vybelhá do kabiny a bucne si na postel. Renča si stele ve druhé kabině a za ní si vlezl Ihman. Sděluje mi, že mám jít za Bilalem, že on bude spát ve svém trucku. Ujistím se, zda to Renči nevadí a jdu do druhého kamionu. Bilal však radost nemá, že jeho kamarád bude spát s Renčou v jedné kabině. Snaží se mi něco sdělit ohledně sexuality, jeho kamaráda a nějakém problému. Pořád se převaluje a pak si odchází dát sprchu na toalety. Když se vrátí, pořád mele o policii, problému a sexualitě. Snažím se mu decentně říct, že tuto situaci moc přibarvuje. Pak se zvedá, otvírá kufr, vyhazuje nám krosny na špinavé parkoviště a pošle mě z kabiny ven. O minutu později sleduji, jak červená světla Bilalova kamionu odjíždí do tmy. Před půl hodinou nemohl do vozu ani nastoupit a nyní si to směřuje dál po silnici na Teherán.

Tluču na dveře druhého kamionu. Ihman se na mě podívá ospalýma očima a ptá se, co je.

„Bilal se asi zbláznil,“ povídám. Vzápětí vykoukne Renča ze

spodní pryčny. Ubezpečuji se, zda je vše v pořádku a jestli není moc dotěrný.

„Zkoušel něco asi třikrát, ale řekla jsem mu, ať toho nechá, pak dal pokoj a za vteřinu vyčerpáním usnul.“

„Dobře, tak dobrou noc,“ přeji a dodávám, že mi postel ujela.

Stavím si stan na malé louce nedaleko kabiny Ihmanova vozu a rozvaluji se. „*Vy ste blbci a ne dva nejlepší kámoši,*“ pronáším před usnutím do chladného interiéru stanu.

Kapitola 5.

NÁVŠTĚVA RODINY

Ráno mě budí funění potulného psa, který chodí kolem stanu. Zem je hrbolatá a tvrdá, vzduch chladný a smradlavý. Dveře kamionu bouchají a nastává ranní ruch šoférů. Jdu se tedy celý ztuhlý protáhnout ven, kde zjišťuji, že nejsem na malé louce, ale na toaletě a smetišti kamionistů, kteří své odpadky od večere házejí někam do tmy.

Potkávám Renču a Ihmana. Tomu nestojíme ani za pozdrav na rozloučenou a startuje kamion a ujíždí rychle pryč. Asi za nejlepším kámošem. Pozoruje to místní hostinský z motorestu a asi se mu nás zzelelo, protože nás zve na snídani. Máme připravenou vaječnou omeletu s plackou a čajem. Vyprávíme mu, odkud pocházíme a kam máme namířeno. Směje se tomu. Nevím, zda nám rozumí, tak zkusíme vytáhnout mapu Euroasie vytrženou ze školního atlasu z roku 1986. Poznává Írán a jeho sousední státy. Ostatní pro něj nejsou důležité. Děkujeme za jídlo a jdeme se postavit k silnici.

Celkem rychle se nám podařilo stopnout muže ve starším voze značky Saipa. Netradičně má jméno Mohammad. Upnuté kalhoty a barevný svetr se vzorem na hrudi. Kudrnaté vlasy načesané jako Steve z Beverly Hills. Jedeme s ním do města Marand, kde nás vyloží v centru a pozve do autodílny na čaj. Chvilí čekáme, co se bude dít. Po pár minutách přichází jeho o hlavu a půl menší kolega z dílny – Hákim. Opět ukazujeme mapu a třítydenní cestu, po které jsme se dostali až na keramickou dlažbu téhle dílny. Mohammad telefonuje a na dvacet minut nás opouští. U čaje se snažím pro Hákima hrát na kytaru české tóny. Ptáme se Hákima, kde bychom mohli sehnat íránskou SIM kartu. Ten nám novou „simku“ zdarma s úsměvem věnuje. Vůbec netuším, co mají s námi za úmysly, jelikož ve *fársí* (perština) ovládáme zatím tak čtyři slova.